

MAASEUTU.FI

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Onnistumisen eväät ja mahdolliset epäonnistumisten paikat investointitukien haussa ja maksatuksessa

Kuopio 13.11.2018

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Mavi

LEADER

mmm.fi

Tukijaksot, aloitustuki ja investoinnit

- Haku tapahtuu jatkuvana, ratkaisut tehdään tukijaksoittain
- Päätösjaksot (jaksot vuosittain aina samat)
  - Investoinnit
    - 16.10.-15.1.
    - 16.1.- 15.3.
    - 16.3.-15.8.
    - 16.8.-15.10.
  - Nuoren viljelijän aloitustuki
    - 1.11.-31.1.
    - 1.2.-30.4.
    - 1.5.-31.7.
    - 1.8.-31.10.

Investointitukien hakeminen tärkeitä onnistumisen edellytyksiä

- Aina korostettu **ajoissa liikkeelle lähteminen** on edelleen tärkeintä
  - Rakennussuunnittelu, rahoitusneuvottelut, liiketoimintasuunnitelman laatiminen ja lupaprosessit vievät aikaa
  - Hakemusta ei kannata tehdä Hyrrään ennen kuin ollaan lupien osalta vaiheessa, että ne saadaan parin kuukauden sisällä. Tällä vältetään turha käsittelyä.
    - Ympäristöluvan käsittely vie AVI:ssä 6-10 kk ja Ylä-Savon sotessa 3-5 kk. Investointitukipäätöstä ei voida tehdä, ennen kuin on voimassa oleva ympäristölupapäätös
    - Sama juttu rakennuslupien kanssa eli ajoissa hakeminen
      - Lupien käsittely vie aikaa (Etenkin isot kaupungit, kuten Kuopio)

Investointitukien hakeminen tärkeitä onnistumisen edellytyksiä

- Ne hankkeet, joilla liitteet ovat kunnossa jo hakuajan päättyessä, käsitellään ensin. Tätä kannattaa hakijoille markkinoida.
- Isoissa hankkeissa on mahdollista lähettää rakennussuunnitelmat jo ennakkoon katsottavaksi. Silloin saa ennakkotiedon hyväksyttävistä kustannuksistaikin ajoissa.
- Edelleen Hyrrään tulee paljon hakemuksia, joissa ei ole yhtään liitettä mukana hakuajan päättyessä.
- Pohjois-Savossa 90 % hakemuksista tulee sähköisinä ja aloitustuissa lähes kaikki. Tämä on hieno tulos!

Investointitukien hakeminen tärkeitä onnistumisen edellytyksiä

- Hyrrässä on muistettava merkitä kaikki tilan osapuolet mukaan osallisiksi (puolisot ja yhtymän osakkaat)
  - Sen sijaan osakeyhtiöt, vain allekirjoittaja Hyrrään henkilönä ja hänellekään ei valita allekirjoittajan tai tuen saajan roolia
- Osakeyhtiöillä on muistettava liittää tulos- ja tase-laskelmat (3 vuotta) sekä pöytäkirja hankkeeseen lähtemisestä
- Isoissa hankkeissa on puutteita valtionehtakauksen liitteissä (itse valtionehtakaushakemus puuttuu usein, rasiustodistukset kiinteistöistä) eli ajoissa pankin kanssa yhteistyötä.
  - Valtionehtakausta ei voida enää jälkikäteen lisätä hankkeeseen
- Liitetään vähintään kaksi tarjousta kone- ja laitehankinnoissa sekä perustelut, mikä tarjous ja miksi valitaan.

Investointitukien hakeminen tärkeitä onnistumisen edellytyksiä

- Koko hankkeen hakeminen kerralla
  - Eli jos navettaan on tulossa 4 robottia, niin haetaan neljällä robotilla
    - Jälkikäteen haetut robottien lisäykset eivät saa täyttä avustusta
- Liiketoimintasuunnitelma:
  - Tekstiosan perustelut ovat erittäin tärkeitä valintamenettelyssä.
  - Laskelmaosion rehellisyys ja realistisuus on tärkeää myös hakijalle.
    - Edelleen näkee laskelmia, jossa lainaa ei enää investoinnin jälkeen oteta yhtään ja lainat ovat maksimissaan investoinnin jälkeen. Totuus on kuitenkin toinen. Eli jo parin vuoden sisällä tilalta tulee uusi hakemus (esim. siilot)

Investointitukien maksatus, muistettavat asiat ja sudenkuopat

- Hyrrässä haetaan erikseen nostolupaa ja avustuksen maksatusta, kun korkotukilaina on mukana päätöksessä
- Maksatusta haettaessa olisi hyvä käyttää pdf-tiedostoja
  - kaikki kuitit samaan tiedostoon, jos se on mahdollista
  - Ei liian suurella tarkkuudella skannausta (kokorajoitus Hyrrä 10 Mt)
- Toteuttamista ei saa aloittaa ennen tukipäätöstä.
- Jatkoajan hakeminen ajoissa eli ennen kuin 2 vuotta päätöksestä täyttyy. Jatkoaika voidaan myöntää, kun hanke on aloitettu (ensimmäinen maksatus on haettu)
  - Näitä molempia yo. tapauksia tulee muutamia vuosittain. Ovat erittäin haastavia ja ikäviä selvitettäviä

Maksatuksen muistettavat, jatkuu

- Maksatushakemus on toimitettava määräajassa, viimeistään 2 kk hankkeen päättymisestä. (loppumaksatus)
- Maksatuskatkot ovat heinäkuussa ja joulukuun lopussa
  - Lyhyempiä myös pitkin vuotta
    - Näillä ei ole ihmeempää vaikutusta maksatuksen kulkuun
    - Maksatukset toimivat maatalousinvestoinneissa keskimäärin todella nopeasti (alle 2 vkoa), jos ei tarvita täydennyksiä
- Hankkeen toteuttaminen tukipäätöksen mukaisesti
  - Muutospäätöksellä toki voidaan korjata rakentamisen aikana tapahtuneet muutokset

Lopputarkastus jne

- Lopputarkastus tehdään paikan päällä EU-osarahoitteisissa hankkeissa. Rakennustarkastajan lausunto valmistumisesta tarvitaan myös.
  - Nykyään ei tarvita enää valmistumisastetodistuksia kesken rakentamisen.
  - Muistettava rakentamiskaupan siisteys
- Tiedotuskyltti toimitetaan ELY-keskuksesta, kun rajat ylittävät (juliste (pieni kyltti): tukea 100 000 e tai iso kyltti: tukea 500 000 e) ja hanke on osin EU-rahoitteinen. Tämä kyltti on oltava paikallaan lopputarkastuksessa.

Muutoksia vuoden 2018 aikana

- Lypsykarjarakentaminen muuttui loppuvuoden 2018 ajaksi (3.- 4.tukijakso) **kansallisesti** rahoitettavaksi.
  - Tarkoittaa sitä, että kansallisen rahoituksen osalta joudutaan odottamaan rahojen uusjakoa ennen päätöksiä
  - Parsinavettojen investointituki loppui 16.10.2018 alkaen (laajennukset ja uudisrakennukset)
- Nuoren viljelijän aloitustuessa ei tarvitse enää hakea luonnoskauppakirjalla (toki on suositeltavaa edelleen). Lopullisen kaupan jälkeen on 2 vuotta aikaa hakea, mutta ikäraja, 41 v, ei saa ylittyä ennen hakemista.

Maatalouden investointituet 2019-20 ja siitä eteenpäin

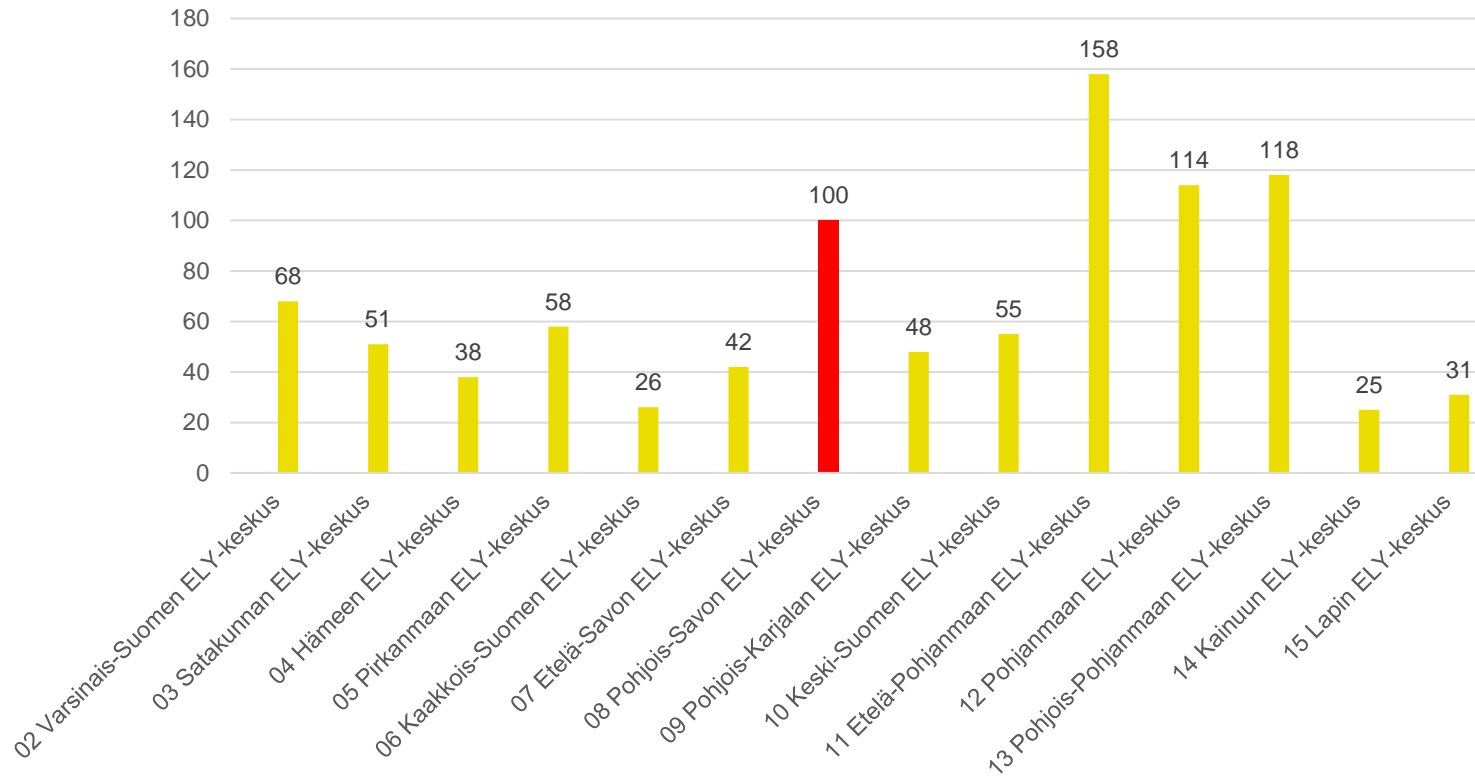
- Vuosina 2019 ja 2020 maatalousinvestointeihin käytettävä määräraha on laskeva EU-osarahoitteisissa tuissa. Vuoden 2019 investointituen määrä säilyy hyvällä tasolla, sinne siirretään vuodelle 2020 kaavailtua rahaa, mutta silloin vuonna 2020 on hankala tilanne.
- Mennäänkö loppuohjelmakausi vuodesta 2021 eteenpäin kansallisena?
- Valtiontakausten kehys on nousemassa 16 Me/vuosi aiemmasta 12 miljoonasta eurosta

Lypsy- ja lihakarjanavetat 2015-2018 tukipäätökset, koko Suomi (tilanne 12.11.2018)

Lypsy- ja lihakarjatalouden tuetut hankkeet 2015-2018

Nuorten viljelijöiden aloitustuki, tilastoja

- Aloitustukia on Pohjois-Savossa myönnetty:
- **2015** 8 kpl, **2016** 19 kpl, **2017** 14 kpl, (**2018** 27 kpl ja 13 vireillä)

Vuosi	Kpl	Avustus
2011	45	1 530 485 e
2012	36	1 230 000 e
2013	40	1 367 206 e
2014	58	1 970 000 e
2015	8	280 000 e
2016	19	590 000 e
2017	14	465 000 e
2018	27	845 000 e

Maatalousinvestoinnit kunnittain 2015-2018 (tilanne 12.11.2018)

	Kpl	Avustus	Kt-laina	Kokonaisrahoitus
Yhteensä:	483	23 690 197	30 155 386	63 392 616
140 IISALMI	26	1 011 925	1 144 806	2 600 067
204 KAAVI	8	168 569	209 142	474 738
239 KEITELE	11	448 453	670 021	1 174 241
263 KIURUVESI	118	4 141 393	4 895 355	11 747 560
297 KUOPIO	103	6 168 191	8 340 513	16 646 995
402 LAPINLAHTI	42	2 371 597	2 954 124	5 968 671
420 LEPPÄVIRTA	10	478 515	634 009	1 374 087
595 PIELAVESI	28	2 588 491	3 083 982	6 019 585
686 RAUTALAMPI	15	450 696	486 358	1 169 896
687 RAUTAVAARA	4	43 029	0	103 961
749 SIILINJÄRVI	30	2 309 235	3 351 834	6 491 513
762 SONKAJÄRVI	32	1 512 097	2 126 377	4 080 755
778 SUONENJOKI	25	1 283 206	1 507 259	3 668 452
844 TERVO	4	45 534	0	127 412
857 TUUSNIEMI	1	13 106	0	32 765
921 VESANTO	6	156 435	245 543	495 176
925 VIEREMÄ	20	499 725	506 064	1 216 742

Lypsy- ja nautakarjatalouden investoinnit Pohjois-Savossa kunnittain 2015-18 (tilanne 12.11.2018)

IISALMI	5	776 631
KAAVI	1	122 000
KEITELE	3	390 845
KIURUVESI	17	2 348 788
KUOPIO	24	4 890 855
LAPINLAHTI	13	1 934 472
LEPPÄVIRTA	3	335 226
PIELAVESI	8	2 361 024
RAUTALAMPI	4	210 726
SIILINJÄRVI	7	1 988 443
SONKAJÄRVI	8	1 208 668
SUONENJOKI	2	530 579
VESANTO	1	27 208
VIEREMÄ	3	317 854

Nuoren viljelijän aloitustuki Pohjois-Savossa kunnittain 2015-18 (tilanne 12.11.2018)

Kunta	Hankkeiden lkm
Yhteensä:	68
IISALMI	4
KAAVI	1
KEITELE	1
KIURUVESI	11
KUOPIO	11
LAPINLAHTI	10
LEPPÄVIRTA	4
PIELAVESI	3
RAUTALAMPI	1
SONKAJÄRVI	2
SUONENJOKI	9
TERVO	3
TUUSNIEMI	1
VESANTO	2
VIEREMÄ	5

